

به نام یزدان پاک

همه سوال های

علوم تربیتی

نظارت و راهنمایی

(جلد ۲)

۱۳۹۳-۱۴۰۳

تالیف و تدوین

گروه مولفین

فهرست مطالب

آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۳	
نظارت و راهنمایی	۷
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۹
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۴	
نظارت و راهنمایی	۲۰
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۲۲
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۵	
نظارت و راهنمایی	۳۷
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۳۹
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۶	
نظارت و راهنمایی	۴۸
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۵۰
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۷	
نظارت و راهنمایی	۶۷
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۶۹
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۸	
نظارت و راهنمایی	۸۱
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۸۳
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۳۹۹	
نظارت و راهنمایی	۹۳
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۹۵
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۰	
نظارت و راهنمایی	۱۰۶
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۱۰۸
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۱	
نظارت و راهنمایی	۱۱۹
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۱۲۱
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۲	
نظارت و راهنمایی	۱۳۱
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۱۳۳
آزمون کارشناسی ارشد علوم تربیتی ۱۴۰۳	
نظارت و راهنمایی	۱۴۴
پاسخ‌نامه نظارت و راهنمایی	۱۴۶
منابع	۱۶۰

۱. کدام مورد هدف اصلی نظارت معلم محور را بهتر بیان می‌کند؟
 (۱) بهبود یادگیری (۲) کیفیت تدریس (۳) رشد حرفه‌ای معلم (۴) ایجاد انگیزه در معلم
۲. کدام گزینه، نظارت بر خرد نهفته در عمل و ظرفیت معلمان برای تولید دانش جدید تأکید دارد؟
 (۱) اقدام پژوهی (۲) مربی‌گری هم‌تا (۳) نظارت بالینی (۴) یادگیری خود راهبردی
۳. جمله «راهنمایان آموزشی و معلمان باید نسبت به انجام وظایفشان متعهد باشند و در قبال مدرسه و دانش‌آموزان احساس مسئولیت کنند» نشان دهنده‌ی چه نوع اختیاری است؟
 (۱) فردی (۲) حرفه‌ای (۳) عقلایی (۴) اخلاقی
۴. اگر فعالیت‌های مدرسه به صورت مقادیر کمی معلوم شود:
 (۱) ارزشیابی کامل‌تر انجام می‌شود. (۲) امر راهنمایی به سهولت انجام می‌شود.
 (۳) امر نظارت در مدرسه صحیح‌تر صورت می‌گیرد. (۴) عملکرد مدیریت مدرسه به صورت کمی بررسی می‌شود.
۵. سه حوزه‌ای که وظایف راهنمایی تعلیماتی در آن حوزه‌ها انجام می‌شود، کدام است؟ حوزه‌های:
 (۱) تربیتی، آموزشی و رشد مدرسه (۲) رشد فردی، صنفی و عملکرد معلمان
 (۳) آموزشی، برنامه درسی و رشد کارکنان (۴) آموزشی، پرورشی و رشد دانش‌آموزان
۶. کدام مورد هدف راهنمایی آموزشی بالینی را بهتر بیان می‌کند؟
 (۱) بهبود جریان تدریس برای بهسازی آموزش (۲) بهبود آموزش و در نتیجه بهبود پیشرفت دانش‌آموزان
 (۳) بهبود روش تدریس معلم برای پیشرفت دانش‌آموزان (۴) بهبود فضای آموزشی برای هموارسازی جریان آموزشی
۷. کدام پاسخ برای ارزشیابی کارآیی راهنمایان آموزشی مناسب‌تر است؟
 (۱) ارزشیابی مدیر مدرسه، معلمان و اولیاء دانش‌آموزان از عملکرد آنها
 (۲) ارزشیابی اداره آموزش از روش کار آنها، ارزشیابی اولیاء مدرسه از کار آنها.
 (۳) ارزشیابی مدیران از کار آنها، ارزیابی اولیاء از کار آنها، ارزیابی دانش‌آموزان از کار آنها.
 (۴) ارزشیابی مدیران از کار آنها، ارزیابی خودشان از عملکردشان، برداشت معلمان از کار آنها.
۸. راهنمای آموزشی بالینی کدام مهارت‌ها را باید داشته باشد؟
 (۱) دیدن، بررسی کردن و تحلیل نمودن (۲) دیدن، شنیدن، گفتگو کردن، بررسی نمودن
 (۳) مشاهده کردن، مذاکره کردن، عیوب را بیان کردن (۴) مشاهده کردن، تشخیص دادن، شرح دادن و مذاکره کردن
۹. به نظر جرج کیت اساس الگوی راهنمایی آموزشی کدام است؟
 (۱) گفتگو با معلم قبل و بعد از مشاهده تدریس (۲) گفتگو با معلم بعد از مشاهده تدریس
 (۳) گفتگو با معلم برای طراحی مشاهده تدریس (۴) طراحی برنامه مشاهده بدون گفتگو با معلم
۱۰. در امر نظارت متداول خاص، معمولاً ناظر چه کسی است؟
 (۱) مدیر مدرسه (۲) ناظر تعلیماتی (۳) نمایندگان گروه‌های آموزشی (۴) نماینده معلمان
۱۱. دو جزء نظام ارزشیابی که به وسیله راهنمای آموزشی در سنجش عملکرد معلم به کار می‌رود، کدام است؟
 (۱) ارزشیابی ملاکی، ارزشیابی کلی (۲) ارزشیابی موردی، ارزشیابی کلی
 (۳) ارزشیابی کلامی، ارزشیابی انضباطی (۴) ارزشیابی پایانی، ارزشیابی تکوینی
۱۲. نوشتن دفتر روزانه برای کدام مورد یکی از فنون مؤثر نظارت به شمار می‌رود؟ برای:
 (۱) شناسایی معلمان (۲) تحول تدبیر معلمان
 (۳) گزارش کار معلمان به اداره آموزش و پرورش (۴) ثبت وقایع مربوط به نظارت در تدریس معلمان

۱۳. به نظر مانات، یکی از معیارهای توانمندی تدریس اثربخش کدام است؟ تدریسی که معلم:
- (۱) اهداف آموزش را محقق می‌سازد.
 - (۲) روش اجرای آموزش را سازماندهی می‌کند.
 - (۳) کلیات روش تدریس را در آموزش خود به کار می‌گیرد.
 - (۴) آموزش را متناسب با توانایی‌ها و درجات یادگیری دانش‌آموزان اجرا می‌کند.
۱۴. یکی از آموزش‌هایی که راهنمای آموزشی بهتر می‌تواند به معلمان کمک کند، آموزش مهارت:
- (۱) برای ارزشیابی از تدریس است.
 - (۲) برای سازماندهی طرح‌های آموزشی است.
 - (۳) برای طبقه‌بندی هدف‌های رفتار است.
 - (۴) برای ارائه یک مقوله آموزشی است.
۱۵. کدام گزینه مفهوم عبارت «برنامه‌ریزی - اجرا - ارزشیابی» را بهتر بیان می‌کند؟
- (۱) طراحی آموزشی
 - (۲) نتیجه‌گیری از آزمون
 - (۳) برنامه‌ریزی درسی
 - (۴) وسیله نظارت
۱۶. کدام یک از موارد زیر بخشی از اهداف بلند مدت نظارت و راهنمایی آموزشی تلقی می‌گردد؟ سوق دادن معلم به:
- (۱) برنامه‌ریزی درسی
 - (۲) خود راهبری
 - (۳) سازماندهی آموزشی
 - (۴) ارزشیابی آموزشی
۱۷. از جمله محدودیت‌های نظارت و راهنمایی کلینیکی چیست؟
- (۱) تضاد روش‌های تدریس بین معلمان
 - (۲) تقدم کنترل اداری بر رشد حرفه‌ای معلم
 - (۳) ارزشیابی از معلم با هدف رتبه‌بندی در تدریس
 - (۴) ضعف تعهد و صلاحیت حرفه‌ای ناظران و راهنمایان تعلیماتی
۱۸. تضاد بین مدیران مدارس، ناظران و راهنمایان آموزشی می‌تواند ناشی از کدام مورد ذیل باشد؟
- (۱) تعارض ناشی از قدرت حرفه‌ای مدیران مدارس
 - (۲) ابهام در وظایف و مسئولیت‌های مدیران و ناظران
 - (۳) تعارض و تضاد ناشی از ارزش‌ها و علایق شخصی آنان
 - (۴) تعارض ناشی از حق دستوردهی راهنمایان برای انجام وظایف معلمان
۱۹. نظارت و راهنمایی آموزشی علمی کدام یک از تأثیرات ذیل را به دنبال داشت؟
- (۱) تغییر رابطه بین معلمان و ناظران و راهنمایان آموزشی
 - (۲) افزایش بازرسی گونه عملکرد معلمان در مدرسه
 - (۳) جستجوی انواع روش‌های تدریس برای کاربرد در کلاس
 - (۴) توجه خاص به نقطه ضعف و کاستی‌های معلم در تدریس
۲۰. در چرخه‌ی نظارتی در مرحله تفسیر و تحلیل داده‌ها، ناظر باید رویکرد نظارتی برای برخورد با معلم را انتخاب نماید، انتخاب این رویکرد به چه عواملی بستگی دارد؟
- (۱) سطوح بلوغ معلم
 - (۲) سن و میزان سنوات خدمت معلم
 - (۳) سطح بلوغ و رشد حرفه‌ای معلم
 - (۴) مقررات اداری و قانونی آموزش و پرورش

۱. گزینه ۳

در نظارت معلم‌محور، تمرکز اصلی بر توانمندسازی معلمان و کمک به آنها برای ارتقای مهارت‌ها و دانش خود است. این امر از طریق ارائه بازخورد سازنده، تشویق به خودارزیابی و انعکاس، و تسهیل فرصت‌های یادگیری و توسعه حرفه‌ای انجام می‌شود. در این رویکرد، ناظر آموزشی به جای یک قاضی صرف، به عنوان همکاری حامی و راهنما عمل می‌کند که با معلمان در یک فرآیند مشارکتی برای بهبود مستمر تدریس و یادگیری تلاش می‌کند.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) بهبود یادگیری:

اگرچه ارتقای کیفیت تدریس و رشد حرفه‌ای معلم می‌تواند به طور غیرمستقیم منجر به بهبود یادگیری دانش‌آموزان شود، اما این هدف نهایی نظارت معلم‌محور نیست. تمرکز اصلی بر توانمندسازی معلمان است و یادگیری دانش‌آموزان به عنوان یک پیامد مثبت از این فرآیند تلقی می‌شود.

(۲) کیفیت تدریس:

کیفیت تدریس یکی از اهداف کلیدی نظارت معلم‌محور است، اما به تنهایی هدف نهایی آن محسوب نمی‌شود. هدف نهایی رشد مستمر معلم به عنوان یک متخصص آموزش است که به نوبه خود منجر به ارتقای کیفیت تدریس و در نهایت بهبود یادگیری دانش‌آموزان می‌شود.

(۴) ایجاد انگیزه در معلم:

ایجاد انگیزه در معلمان نقش مهمی در موفقیت نظارت معلم‌محور ایفا می‌کند. با این حال، این هدف نهایی این رویکرد نیست. انگیزه به عنوان ابزاری برای تسهیل رشد حرفه‌ای در نظر گرفته می‌شود و نه به عنوان هدف نهایی.

۲. گزینه ۱

اقدام پژوهی رویکردی تحقیقی و بازتابی است که معلمان را به بررسی انتقادی فعالیت‌های خود در کلاس درس و تلاش برای بهبود آنها از طریق جمع‌آوری داده، تجزیه و تحلیل و عمل تشویق می‌کند. این رویکرد بر خرد نهفته در عمل معلمان تأکید دارد و به آنها کمک می‌کند تا از تجربیات خود برای تولید دانش جدید و ارتقای دانش حرفه‌ای خود استفاده کنند.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۲) مربی‌گری همتا:

مربی‌گری همتا نوعی حمایت و راهنمایی همکار به همکار است که در آن معلمان با یکدیگر همکاری می‌کنند تا مهارت‌ها و دانش خود را به اشتراک بگذارند و از یکدیگر یاد بگیرند. اگرچه مربی‌گری همتا می‌تواند به رشد حرفه‌ای معلمان کمک کند، اما به طور خاص بر خرد نهفته در عمل یا تولید دانش جدید تأکید ندارد.

(۳) نظارت بالینی:

نظارت بالینی رویکردی است که در آن ناظران آموزشی از مشاهده مستقیم تدریس معلمان برای ارائه بازخورد و راهنمایی استفاده می‌کنند. این رویکرد می‌تواند به بهبود کیفیت تدریس کمک کند، اما به طور خاص بر خرد نهفته در عمل یا تولید دانش جدید تأکید ندارد.

(۴) یادگیری خود راهبردی:

یادگیری خود راهبردی به توانایی دانش‌آموزان در مدیریت یادگیری خود اشاره دارد. این مفهوم در حوزه علوم تربیتی (نظارت و راهنمایی) برای کمک به معلمان در توسعه مهارت‌های یادگیری خود استفاده می‌شود. با این حال، یادگیری خود راهبردی به طور خاص بر خرد نهفته در عمل یا تولید دانش جدید توسط معلمان تمرکز ندارد.

۳. گزینه ۴

جمله "راهنمایان آموزشی و معلمان باید نسبت به انجام وظایفشان متعهد باشند و در قبال مدرسه و دانش‌آموزان احساس مسئولیت کنند" نشان دهنده نوعی تعهد اخلاقی است. این تعهد بر پایه ارزش‌ها و اصول اخلاقی بنا شده است که راهنمایان و معلمان باید در قبال شغل خود، دانش‌آموزان و جامعه رعایت کنند.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) فردی:

تعهد فردی به انگیزه‌های شخصی و اهداف فردی فرد مرتبط می‌شود. در حالی که تعهد اخلاقی در این جمله بر مسئولیت‌های اجتماعی و حرفه‌ای راهنمایان و معلمان تمرکز دارد.

۲) حرفه‌ای:

تعهد حرفه‌ای به استانداردها و الزامات یک حرفه خاص اشاره دارد. در حالی که تعهد اخلاقی در این جمله فراتر از الزامات حرفه‌ای عمل می‌کند و بر ارزش‌های اخلاقی و مسئولیت‌های اجتماعی تأکید دارد.

۳) عقلانی:

تعهد عقلانی به تصمیم‌گیری بر اساس منطق و استدلال اشاره دارد. در حالی که تعهد اخلاقی در این جمله بر ارزش‌ها و اصول اخلاقی بنا شده است و صرفاً بر اساس منطق و استدلال قابل توجیه نیست.

۴. گزینه ۳)

هنگامی که فعالیت‌های مدرسه به صورت مقادیر کمی معلوم شوند، اطلاعات قابل توجه‌تری برای نظارت بر عملکرد مدرسه در دسترس قرار می‌گیرد. این اطلاعات می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان
- نرخ حضور و غیاب دانش‌آموزان
- میزان رضایت دانش‌آموزان و اولیای آنها
- کیفیت تدریس معلمان
- کارایی استفاده از منابع

با استفاده از این اطلاعات، ناظران آموزشی می‌توانند نقاط قوت و ضعف مدرسه را به طور دقیق‌تر شناسایی کنند و برنامه‌های نظارتی را به طور موثرتر طراحی و اجرا کنند.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

۱) ارزشیابی کامل‌تر انجام می‌شود:

در حالی که اطلاعات کمی می‌توانند به ارزشیابی برخی از جنبه‌های عملکرد مدرسه کمک کنند، اما برای ارزشیابی کامل یک مدرسه به اطلاعات کیفی نیز نیاز است. اطلاعات کیفی می‌تواند شامل مصاحبه با دانش‌آموزان، معلمان و اولیای آنها و مشاهده فعالیت‌های کلاسی باشد.

۲) امر راهنمایی به سهولت انجام می‌شود:

اطلاعات کمی می‌تواند به راهنمایی معلمان و دانش‌آموزان در زمینه‌های خاص کمک کنند، اما برای راهنمایی جامع به مهارت‌های تخصصی و تجربه نیز نیاز است. راهنمایی مؤثر مستلزم درک عمیق از نیازها و چالش‌های فردی است که راهنمایی می‌شود.

۴) عملکرد مدیریت مدرسه به صورت کمی بررسی می‌شود:

در حالی که اطلاعات کمی می‌توانند به بررسی عملکرد برخی از جنبه‌های کار مدیر مدرسه کمک کنند، اما برای ارزیابی کامل عملکرد مدیر به اطلاعات کیفی نیز نیاز است. اطلاعات کیفی می‌تواند شامل مصاحبه با همکاران، دانش‌آموزان و اولیای آنها و بررسی اسناد و مدارک باشد.

۵. گزینه ۳)

وظایف راهنمایی تعلیماتی در سه حوزه اصلی انجام می‌شود:

۱) حوزه آموزشی:

- کمک به معلمان در طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه‌های آموزشی
- ارائه بازخورد به معلمان در مورد عملکردشان
- تسهیل توسعه حرفه‌ای معلمان
- کمک به ارتقای کیفیت یادگیری دانش‌آموزان

۲) حوزه برنامه درسی:

- توسعه و به‌روزرسانی برنامه‌های درسی
- ارزشیابی اثربخشی برنامه‌های درسی
- اطمینان از انطباق برنامه‌های درسی با استانداردها و الزامات
- کمک به معلمان در استفاده از برنامه‌های درسی به طور مؤثر

۳) حوزه رشد کارکنان:

- شناسایی نیازهای توسعه حرفه‌ای کارکنان

- ارائه فرصت‌های توسعه حرفه‌ای به کارکنان
- ارزیابی اثربخشی برنامه‌های توسعه حرفه‌ای
- کمک به کارکنان در رسیدن به اهداف حرفه‌ای خود

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) تربیتی، آموزشی و رشد مدرسه:

این گزینه دو حوزه را به اشتباه ترکیب می‌کند. رشد مدرسه به طور جداگانه در گزینه ۳ ذکر شده است.

(۲) رشد فردی، صنفی و عملکرد معلمان:

این گزینه حوزه تربیتی را نادیده می‌گیرد که بخش مهمی از وظایف راهنمایی تعلیماتی است.

(۴) آموزشی، پرورشی و رشد دانش‌آموزان:

گزینه ۲. ۶

هدف اصلی راهنمایی آموزشی بالینی ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری است. این امر از طریق تمرکز بر عملکرد معلم و ارائه بازخورد سازنده برای کمک به معلمان در بهبود روش‌های تدریس خود حاصل می‌شود.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) بهبود جریان تدریس برای بهسازی آموزش:

این گزینه فقط بر جنبه‌های فنی تدریس تمرکز دارد و تاثیر آن بر یادگیری دانش‌آموزان را به طور کامل در نظر نمی‌گیرد.

(۳) بهبود روش تدریس معلم برای پیشرفت دانش‌آموزان:

این گزینه بر ارتقای مهارت‌های تدریس معلم تمرکز دارد، اما ارتباط مستقیم این امر با پیشرفت دانش‌آموزان را به طور کامل مشخص نمی‌کند.

(۴) بهبود فضای آموزشی برای هموارسازی جریان آموزشی:

این گزینه بر محیط یادگیری تمرکز دارد، اما نقش مستقیم معلم در ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری را نادیده می‌گیرد.

موارد زیر نمونه‌هایی از تاثیرات مثبت راهنمایی آموزشی بالینی بر آموزش و یادگیری دانش‌آموزان است:

- افزایش انگیزه و مشارکت دانش‌آموزان
- بهبود درک مفاهیم توسط دانش‌آموزان
- افزایش مهارت‌های تفکر انتقادی و حل مسئله دانش‌آموزان
- بهبود عملکرد دانش‌آموزان در امتحانات و ارزشیابی‌ها

گزینه ۴. ۷

ارزشیابی کارآیی راهنمایان آموزشی باید جامع و چندوجهی باشد و از منابع مختلف اطلاعات جمع‌آوری کند. گزینه ۴ این ویژگی را به بهترین شکل نشان می‌دهد.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) ارزشیابی مدیر مدرسه، معلمان و اولیاء دانش‌آموزان از عملکرد آنها:

این گزینه فقط دیدگاه‌های ذینفعان را در نظر می‌گیرد و مهارت‌ها و دانش تخصصی راهنمایان آموزشی را به طور کامل ارزیابی نمی‌کند.

(۲) ارزشیابی اداره آموزش از روش کار آنها، ارزشیابی اولیاء مدرسه از کار آنها:

این گزینه فقط دیدگاه‌های سطوح بالاتر سازمانی و اولیاء مدرسه را در نظر می‌گیرد و دیدگاه‌های معلمان و دانش‌آموزان را نادیده می‌گیرد.

(۳) ارزشیابی مدیران از کار آنها، ارزشیابی اولیاء از کار آنها، ارزشیابی دانش‌آموزان از کار آنها:

این گزینه دیدگاه‌های دانش‌آموزان را شامل می‌شود، اما برداشت معلمان از عملکرد راهنمایان را نادیده می‌گیرد.

مزایای گزینه ۴:

- ارائه دیدگاه‌های مختلف: این گزینه شامل دیدگاه‌های مدیران، خود راهنمایان، معلمان و دانش‌آموزان می‌شود که به ارائه تصویری کامل از کارآیی راهنمایان کمک می‌کند.
- توجه به مهارت‌ها و دانش: این گزینه علاوه بر نظرات ذینفعان، مهارت‌ها و دانش تخصصی راهنمایان را نیز از طریق ارزیابی خودشان و برداشت معلمان مورد بررسی قرار می‌دهد.

- ایجاد فرصت برای بازخورد و رشد: این گزینه به راهنمایان فرصتی برای بازخورد در مورد عملکردشان از منابع مختلف می‌دهد و به آنها کمک می‌کند تا مهارت‌های خود را ارتقا دهند.
- ۸. گزینه ۴)
یک راهنمای آموزشی بالینی باید مجموعه‌ای از مهارت‌های مشاهده، تشخیص، شرح و مذاکره را برای انجام وظایف خود به طور موثر داشته باشد.
دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:
(۱) دیدن، بررسی کردن و تحلیل نمودن:
این گزینه فقط بر جنبه‌های اولیه مشاهده تمرکز دارد و مهارت‌های تشخیص، شرح و مذاکره را که برای راهنمایی آموزشی بالینی ضروری هستند، نادیده می‌گیرد.
(۲) دیدن، شنیدن، گفتگو کردن، بررسی نمودن:
این گزینه مهارت‌های شنیداری و گفتاری را به درستی ذکر می‌کند، اما بر مهارت‌های تشخیص و شرح که برای ارائه بازخورد سازنده به معلمان ضروری هستند، تمرکز کافی ندارد.
(۳) مشاهده کردن، مذاکره کردن، عیوب را بیان کردن:
این گزینه بر مهارت‌های مذاکره تأکید دارد، اما مهارت‌های تشخیص و شرح را که برای ارائه بازخورد دقیق و مفید به معلمان ضروری هستند، نادیده می‌گیرد.
مهارت‌های کلیدی یک راهنمای آموزشی بالینی:
• مشاهده: توانایی مشاهده دقیق و هدفمند رفتار معلمان در کلاس درس.
• تشخیص: توانایی تحلیل و تفسیر مشاهدات برای شناسایی نقاط قوت و ضعف در تدریس.
• شرح: توانایی ارائه بازخورد واضح، مختصر و سازنده به معلمان در مورد عملکردشان.
• مذاکره: توانایی برقراری ارتباط مؤثر با معلمان برای بحث در مورد بازخورد و ایجاد برنامه‌ای برای پیشرفت.
- ۹. گزینه ۱)
بر اساس نظریه جرج کیت، الگوی راهنمایی آموزشی بر گفتگوی دو سویه بین راهنمای آموزشی و معلم استوار است. این گفتگو در دو مرحله کلیدی قبل و بعد از مشاهده تدریس انجام می‌شود.
دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:
(۲) گفتگو با معلم بعد از مشاهده تدریس:
این گزینه فقط به مرحله بعد از مشاهده می‌پردازد و فرصتی برای برنامه‌ریزی و آماده‌سازی معلم قبل از مشاهده را نادیده می‌گیرد.
(۳) گفتگو با معلم برای طراحی مشاهده تدریس:
این گزینه بر اهمیت گفتگو تأکید دارد، اما مرحله بعد از مشاهده را که برای ارائه بازخورد و بحث در مورد یافته‌ها ضروری است، نادیده می‌گیرد.
(۴) طراحی برنامه مشاهده بدون گفتگو با معلم:
این گزینه نقش معلم را در طراحی برنامه مشاهده نادیده می‌گیرد و می‌تواند منجر به مشاهده‌ای غیرمرتبط با نیازها و اهداف معلم شود.
- مراحل الگوی راهنمایی آموزشی جرج کیت:
(۱) گفتگوی قبل از مشاهده:
• در این مرحله، راهنمای آموزشی با معلم در مورد اهداف مشاهده، تمرکزها و روش‌های مشاهده گفتگو می‌کند.
• این گفتگو به معلم فرصتی برای آماده‌سازی برای مشاهده و ایجاد انتظارات مشترک می‌دهد.
(۲) مشاهده تدریس:
• راهنمای آموزشی درس معلم را به طور مستقیم مشاهده می‌کند و یادداشت‌ها را جمع‌آوری می‌کند.
• تمرکز بر رفتار معلم، تعاملات با دانش‌آموزان و محیط یادگیری است.
(۳) گفتگوی بعد از مشاهده:
• راهنمای آموزشی با معلم در مورد یافته‌های مشاهده گفتگو می‌کند.
• این گفتگو بر نقاط قوت و ضعف تدریس و فرصت‌هایی برای بهبود تمرکز دارد.
• راهنمای آموزشی بازخورد سازنده ارائه می‌دهد و با معلم برای ایجاد برنامه‌ای برای پیشرفت همکاری می‌کند.

۱۰. گزینه (۱)

در امر نظارت متداول خاص، مدیر مدرسه به عنوان ناظر اصلی عمل می‌کند. این امر به دلیل مسئولیتی است که مدیر در قبال عملکرد کلی مدرسه و کیفیت آموزش دارد.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۲) ناظر تعلیماتی:

ناظران تعلیماتی مسئول نظارت بر مدارس در سطح منطقه یا ناحیه هستند. آنها ممکن است در موارد خاص به مدیران مدارس در انجام نظارت متداول خاص کمک کنند، اما معمولاً ناظر مستقیم این فرآیند نیستند.

(۳) نمایندگان گروه‌های آموزشی:

گروه‌های آموزشی ممکن است در برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های نظارتی مشارکت داشته باشند، اما به طور کلی نقش مستقیمی در نظارت متداول خاص ندارند.

(۴) نماینده معلمان:

معلمان ممکن است بازخورد در مورد عملکرد خود و سایر معلمان ارائه دهند، اما به طور کلی نقش مستقیمی در نظارت متداول خاص ندارند.

وظایف مدیر مدرسه در امر نظارت متداول خاص:

- برنامه‌ریزی و سازماندهی فعالیت‌های نظارتی
- مشاهده و ارزیابی عملکرد معلمان
- ارائه بازخورد به معلمان در مورد عملکردشان
- کمک به معلمان در توسعه مهارت‌های تدریس خود
- ارائه گزارش در مورد فعالیت‌های نظارتی به مقامات بالاتر

۱۱. گزینه (۴)

دو جزء اصلی نظام ارزشیابی که توسط راهنمای آموزشی در سنجش عملکرد معلم به کار می‌رود، ارزشیابی پایانی و ارزشیابی تکوینی هستند.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) ارزشیابی ملاکی، ارزشیابی کلی:

ارزشیابی ملاکی بر مقایسه عملکرد دانش‌آموز با معیارهای از پیش تعیین شده تمرکز دارد، در حالی که ارزشیابی کلی به ارزیابی کلی عملکرد معلم بدون توجه به معیارهای خاص می‌پردازد.

این گزینه به طور کامل دو جزء اصلی نظام ارزشیابی را که توسط راهنمای آموزشی در سنجش عملکرد معلم به کار می‌رود، نشان نمی‌دهد.

(۲) ارزشیابی موردی، ارزشیابی کلی:

ارزشیابی موردی بر ارزیابی عملکرد معلم در یک موقعیت یا درس خاص تمرکز دارد، در حالی که ارزشیابی کلی به ارزیابی کلی عملکرد معلم در طول یک دوره زمانی می‌پردازد.

این گزینه به طور کامل دو جزء اصلی نظام ارزشیابی را که توسط راهنمای آموزشی در سنجش عملکرد معلم به کار می‌رود، نشان نمی‌دهد.

(۳) ارزشیابی کلامی، ارزشیابی انضباطی:

ارزشیابی کلامی بر ارائه بازخورد شفاهی به معلم در مورد عملکردش تمرکز دارد، در حالی که ارزشیابی انضباطی بر ارزیابی رفتار معلم در کلاس درس تمرکز دارد.

این گزینه به طور کامل دو جزء اصلی نظام ارزشیابی را که توسط راهنمای آموزشی در سنجش عملکرد معلم به کار می‌رود، نشان نمی‌دهد.

نقش ارزشیابی پایانی و ارزشیابی تکوینی در سنجش عملکرد معلم:

ارزشیابی پایانی:

- در پایان یک دوره آموزشی یا تحصیلی انجام می‌شود.
- هدف آن سنجش میزان یادگیری دانش‌آموزان و اثربخشی تدریس معلم است.
- از نتایج آن برای اعطای نمره و صدور گواهینامه استفاده می‌شود.

ارزشیابی تکوینی:

- در طول فرآیند یادگیری انجام می‌شود.

- هدف آن ارائه بازخورد به معلم و دانش آموز در مورد پیشرفت تحصیلی است.
- از نتایج آن برای اصلاح و بهبود تدریس و یادگیری استفاده می‌شود.

۱۲. گزینه ۲)

نوشتن دفتر روزانه به عنوان یکی از فنون مؤثر نظارت، به تحول تدبیر معلمان کمک می‌کند.
دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) شناسایی معلمان:

- نوشتن دفتر روزانه به طور مستقیم معلمان را شناسایی نمی‌کند.
- این روش به ارائه اطلاعاتی در مورد عملکرد، افکار و احساسات معلمان می‌پردازد که می‌تواند به شناخت بهتر آنها کمک کند.
- (۳) گزارش کار معلمان به اداره آموزش و پرورش:
- نوشتن دفتر روزانه ابزاری برای گزارش کار معلمان به اداره آموزش و پرورش نیست.
- اگرچه از محتوای آن می‌توان برای تهیه گزارش استفاده کرد، اما هدف اصلی آن انعکاس تجربیات و تفکرات معلمان برای خودارزیابی و ارتقای تدبیر است.

(۴) ثبت وقایع مربوط به نظارت در تدریس معلمان:

- نوشتن دفتر روزانه صرفاً به ثبت وقایع محدود نمی‌شود.
- این روش به تفسیر و تحلیل مشاهدات و استخراج آموزه‌های ارزشمند برای بهبود تدریس می‌پردازد.
- نقش نوشتن دفتر روزانه در تحول تدبیر معلمان:
- انعکاس تجربیات: معلمان با نوشتن تجربیات خود در کلاس درس، فرصتی برای تأمل و تفکر انتقادی در مورد آنها پیدا می‌کنند.
- شناسایی نقاط قوت و ضعف: این روش به معلمان در شناسایی نقاط قوت و ضعف تدریس خود و زمینه‌های نیاز به پیشرفت کمک می‌کند.
- آزمایش ایده‌های جدید: معلمان می‌توانند از دفتر روزانه خود برای آزمایش ایده‌های جدید تدریسی و ارزیابی اثربخشی آنها استفاده کنند.
- توسعه هویت حرفه‌ای: نوشتن دفتر روزانه به رشد هویت حرفه‌ای معلمان و تقویت تعهد آنها به تدریس کمک می‌کند.

۱۳. گزینه ۴)

به نظر مناسبت، یکی از معیارهای اصلی توانمندی تدریس اثربخش، توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان و متناسب‌سازی آموزش با توانایی‌ها و درجات یادگیری آنها است.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) اهداف آموزش را محقق می‌سازد:

- تحقق اهداف آموزشی، یکی از معیارهای مهم تدریس اثربخش است، اما به تنهایی کافی نیست.
- معلمی که صرفاً به دنبال تحقق اهداف باشد، ممکن است به نیازهای فردی دانش‌آموزان توجه نکند.
- (۲) روش اجرای آموزش را سازماندهی می‌کند:
- سازماندهی روش تدریس، یکی از مهارت‌های ضروری معلمان است، اما به تنهایی نشان‌دهنده تدریس اثربخش نیست.
- معلمی که روش تدریس را به طور کامل سازماندهی می‌کند، ممکن است محتوای آموزشی را متناسب با دانش‌آموزان ارائه ندهد.
- (۳) کلیات روش تدریس را در آموزش خود به کار می‌گیرد:
- آشنایی با کلیات روش‌های تدریس، یکی از الزامات کار معلمان است، اما به تنهایی نشان‌دهنده توانمندی تدریس اثربخش نیست.
- معلمی که کلیات روش‌های تدریس را می‌داند، ممکن است از آنها به طور خلاقانه و متناسب با شرایط استفاده نکند.
- ویژگی‌های تدریس اثربخش بر اساس نظر مناسبت:
- توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان:
- مناسبت معتقد است که معلمان باید توانایی‌ها، استعدادها و نیازهای فردی هر دانش‌آموز را در نظر بگیرند و آموزش را متناسب با آنها طراحی کنند.
- این امر مستلزم ارزیابی دقیق دانش‌آموزان و استفاده از روش‌های تدریس متنوع است.
- ایجاد محیط یادگیری فعال:
- مناسبت بر اهمیت ایجاد محیط یادگیری فعال تأکید می‌کند که در آن دانش‌آموزان نقش فعال در فرایند یادگیری داشته باشند.

- این امر مستلزم استفاده از فعالیت‌های یادگیری جذاب و خلاقانه و تشویق دانش‌آموزان به پرسش و گفتگو است.
- **ارائه بازخورد سازنده:**
 - مانا معتقد است که معلمان باید بازخورد منظم و سازنده به دانش‌آموزان در مورد پیشرفت آنها ارائه دهند.
 - این بازخورد باید مثبت و تشویقی باشد و به دانش‌آموزان در شناسایی نقاط قوت و ضعف خود کمک کند.
- ۱۴. **گزینه ۲)**

یکی از آموزش‌های مهمی که راهنمای آموزشی می‌تواند به معلمان ارائه دهد، آموزش مهارت سازماندهی طرح‌های آموزشی است.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۱) برای ارزشیابی از تدریس است:

 - اگرچه راهنمای آموزشی می‌تواند به معلمان در یادگیری مهارت‌های ارزشیابی از تدریس نیز کمک کند، اما آموزش این مهارت تمرکز اصلی راهنمای آموزشی نیست.
 - وظیفه اصلی راهنمای آموزشی ارائه راهنمایی و پشتیبانی به معلمان در طراحی و اجرای طرح‌های آموزشی است.
 - (۳) برای طبقه‌بندی هدف‌های رفتار است:
 - راهنمای آموزشی می‌تواند به معلمان در درک و طبقه‌بندی هدف‌های رفتاری کمک کند، اما آموزش این مهارت وظیفه اصلی راهنمای آموزشی نیست.
 - راهنمای آموزشی باید بر ارائه راهنمایی عملی در مورد چگونگی تدوین و اجرای طرح‌های آموزشی تمرکز داشته باشد.
 - (۴) برای ارائه یک مقوله آموزشی است:
 - ارائه مقوله‌های آموزشی وظیفه اصلی راهنمای آموزشی نیست.
 - راهنمای آموزشی باید بر ارائه راهنمایی و پشتیبانی به معلمان در طراحی و اجرای طرح‌های آموزشی متناسب با نیازهای دانش‌آموزان تمرکز داشته باشد.

نقش راهنمای آموزشی در آموزش مهارت سازماندهی طرح‌های آموزشی:

 - معرفی رویکردهای مختلف طراحی آموزشی: راهنمای آموزشی می‌تواند به معلمان در شناخت و انتخاب رویکرد مناسب برای طراحی طرح‌های آموزشی کمک کند.
 - ارائه چارچوب‌های عملی برای طراحی طرح درس: راهنمای آموزشی می‌تواند چارچوب‌ها و ابزارهایی را به معلمان ارائه دهد تا بتوانند طرح درس‌های مؤثر را طراحی کنند.
 - کمک به معلمان در انتخاب محتوای آموزشی مناسب: راهنمای آموزشی می‌تواند به معلمان در انتخاب محتوای آموزشی که متناسب با نیازها و علایق دانش‌آموزان است، کمک کند.
 - ارائه راهنمایی در مورد روش‌های تدریس: راهنمای آموزشی می‌تواند به معلمان در انتخاب روش‌های تدریس مناسب برای ارائه محتوای آموزشی به طور مؤثر کمک کند.
 - ارائه فرصت‌های بازخورد و ارزشیابی: راهنمای آموزشی می‌تواند به معلمان در ارائه بازخورد و ارزشیابی طرح‌های آموزشی خود و شناسایی زمینه‌های نیاز به پیشرفت کمک کند.
- ۱۵. **گزینه ۱)**

مفهوم عبارت «برنامه‌ریزی - اجرا - ارزشیابی» به طور کامل در طراحی آموزشی خلاصه می‌شود.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

(۲) نتیجه‌گیری از آزمون:

 - نتیجه‌گیری از آزمون فقط یک بخش از فرایند ارزشیابی است.
 - طراحی آموزشی شامل تمامی مراحل برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی می‌شود.
 - (۳) برنامه‌ریزی درسی:
 - برنامه‌ریزی درسی بر بخشی از طراحی آموزشی تمرکز دارد.
 - طراحی آموزشی شامل برنامه‌ریزی در سطح کلان‌تر برای یک دوره آموزشی یا تحصیلی می‌شود.
 - (۴) وسیله نظارت:
 - نظارت یکی از مراحل طراحی آموزشی است.
 - طراحی آموزشی شامل تمامی مراحل برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی می‌شود.

مراحل طراحی آموزشی:

۱. برنامه‌ریزی:

- تعیین اهداف و انتظارات آموزشی
- انتخاب محتوای آموزشی
- طراحی فعالیت‌های یادگیری
- انتخاب و تهیه منابع آموزشی

۲. اجرا:

- تدریس محتوا بر اساس برنامه‌ریزی انجام شده
- راهنمایی و هدایت دانش‌آموزان
- ایجاد محیط یادگیری مناسب

۳. ارزشیابی:

- سنجش میزان یادگیری دانش‌آموزان
- جمع‌آوری بازخورد از دانش‌آموزان و معلمان
- تجزیه و تحلیل نتایج ارزشیابی
- اصلاح و بهبود برنامه‌ریزی درسی

نقش طراحی آموزشی در فرایند یادگیری:

- ایجاد نظم و انسجام: طراحی آموزشی به ایجاد نظم و انسجام در فرایند یادگیری کمک می‌کند.
- ارتقای کیفیت آموزش: طراحی آموزشی به ارتقای کیفیت آموزش و افزایش اثربخشی تدریس منجر می‌شود.
- افزایش انگیزه دانش‌آموزان: طراحی آموزشی به افزایش انگیزه دانش‌آموزان و ایجاد علاقه به یادگیری کمک می‌کند.
- بهبود عملکرد دانش‌آموزان: طراحی آموزشی به بهبود عملکرد دانش‌آموزان و رسیدن به اهداف آموزشی کمک می‌کند.

۱.۶. گزینه ۲)

خود راهبری یکی از اهداف بلند مدت نظارت و راهنمایی آموزشی است.

دلایل غلط بودن سایر گزینه‌ها:

۱) برنامه‌ریزی درسی:

- برنامه‌ریزی درسی یکی از وظایف اصلی معلمان است و به طور مستقیم در اهداف بلند مدت نظارت و راهنمایی آموزشی قرار نمی‌گیرد.
- نظارت و راهنمایی آموزشی به دنبال توانمندسازی معلمان در انجام وظایف خود، از جمله برنامه‌ریزی درسی، است.

۳) سازماندهی آموزشی:

- سازماندهی آموزشی یکی از مهارت‌های ضروری معلمان است و به طور مستقیم در اهداف بلند مدت نظارت و راهنمایی آموزشی قرار نمی‌گیرد.
- نظارت و راهنمایی آموزشی به دنبال توانمندسازی معلمان در انجام وظایف خود، از جمله سازماندهی آموزشی، است.

۴) ارزشیابی آموزشی:

- ارزشیابی آموزشی یکی از وظایف اصلی معلمان است و به طور مستقیم در اهداف بلند مدت نظارت و راهنمایی آموزشی قرار نمی‌گیرد.
- نظارت و راهنمایی آموزشی به دنبال توانمندسازی معلمان در انجام وظایف خود، از جمله ارزشیابی آموزشی، است.

نقش خود راهبری در نظارت و راهنمایی آموزشی:

- خود راهبری به معنای توانایی معلمان در مدیریت و هدایت خود در فرایند یادگیری و تدریس است.
- نظارت و راهنمایی آموزشی به دنبال کمک به معلمان در توسعه مهارت‌های خود راهبری است تا بتوانند به طور مستقل و مؤثر عمل کنند.
- اهداف بلند مدت خود راهبری در نظارت و راهنمایی آموزشی:
- افزایش استقلال معلمان: معلمان خود راهبر می‌توانند بدون نیاز به نظارت مداوم به طور مستقل وظایف خود را انجام دهند.
- ارتقای خلاقیت و نوآوری: معلمان خود راهبر می‌توانند از خلاقیت و نوآوری خود در تدریس استفاده کنند.
- افزایش تعهد و انگیزه: معلمان خود راهبر تعهد و انگیزه بیشتری برای انجام وظایف خود دارند.
- بهبود کیفیت آموزش: خود راهبری معلمان به بهبود کیفیت آموزش و افزایش یادگیری دانش‌آموزان منجر می‌شود.